

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 153/2023-18

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného advokátkou JUDr. Vierou Strakovou, Námestie legionárov 5, Prešov, proti uzneseniu Okresného súdu Košice II č. k. 44 C 20/2022 z 8. septembra 2022 a uzneseniu Krajského súdu v Košiciach č. k. 9 Co 156/2022 z 9. decembra 2022 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 17. februára 2023 domáha vyslovenia porušenia základných práv podľa čl. 24 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 9 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Košice II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 44 C 20/2022 z 8. septembra 2022 (ďalej aj „uznesenie okresného súdu“) a uznesením Krajského súdu v Košiciach (ďalej len „krajský súd“) č. k. 9 Co 156/2022 z 9. decembra 2022 (ďalej aj „uznesenie krajského súdu“ alebo spolu ďalej aj „napadnuté rozhodnutia“).

Sťažovateľ navrhuje napadnuté rozhodnutia zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie.

2. Z ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ na okresnom súde podal žalobu o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d) Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“). Žalobou sa sťažovateľ domáhal určenia, že súdny exekútor nemal v exekúcii sp. zn. EX 432/2006 vedenej proti nemu oprávnenie na výkon exekúcie cirkevného rozhodnutia.

3. Okresný súd napadnutým uznesením konanie zastavil z dôvodu existencie prekážky rozhodnutej veci (§ 161 ods. 2 CSP). V odôvodnení napadnutého uznesenia okresný súd poukázal na to, že žalobca – sťažovateľ bol vyzvaný na odstránenie nedostatkov podania, ako i na obsah podaní sťažovateľa. Následne okresný súd konštatoval, že lustráciou v súdnom registri zistil, že o rovnakom nároku žalobcu medzi tými istými účastníkmi bolo rozhodnuté rozsudkom č. k. 28 C 7/2010 z 24. marca 2011 tak, že žaloba bola zamietnutá. Tento rozsudok bol potvrdený rozsudkom krajského súdu č. k. 11 Co 186/2011 zo 16. mája 2012.

4. Proti uzneseniu okresného súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom namietal, že rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Zastával názor, že okresný súd mal posudzovať jeho žalobu podľa § 137 písm. d) CSP o určení právnej skutočnosti tak, že žalovaný nemal zákonné oprávnenie na exekučný výkon cirkevného rozhodnutia. Nezákonným postupom mu súdny exekútor spôsobil majetkovú a nemajetkovú ujmu, ktorej plnenia sa proti žalovanému domáhal podľa § 137 písm. a) CSP.

5. Krajský súd napadnutým uznesením rozhodnutie súdu prvej inštancie podľa § 387 CSP potvrdil. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia uviedol: „... v konaní Okresného súdu Košice II 28C/7/2010, ako i odôvodnenia rozsudku konajúceho súdu zo dňa 24.3.2011 č. k. 28C/7/2010-72 žalobca sa domáhal určenia, že žalovaný [REDAKOVANÉ], súdny exekútor v exekučnom konaní EX 432/2006 nemal žiadne zákonné oprávnenie na vykonanie exekúcie rozhodnutia [REDAKOVANÉ] zo dňa 30.6.2006, požadoval náhradu materiálnej škody vo výške ceny exekvovaného osobného motorového vozidla v sume 1.501,66 eur a nemajetkovú ujmu 100.000,00 eur za zásah do jeho cti. Súd žalobu zamietol, pretože na požadovanom určení o porušení právnej povinnosti žalovaného žalobca nemal žiaden naliehavý právny záujem a konštatoval, že exekučné konanie prebehlo v súlade s usmernením exekučného súdu a zákonom. Uvedené zamietavé rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Košiciach zo dňa 16.5.2012 č. k. 11Co/186/2011-97, v ktorom sa odvolací súd stotožnil s posúdením právneho nároku žalobcu súdom. Z uvedeného plynie, že medzi totožnými sporovými stranami o totožnom nároku žalobcu sa už vo veci právoplatne rozhodlo, preto v zmysle § 230 CSP nemožno sporovú vec prejednávať opakovane. Totožnosť strán v spore je nepochybná, čo rovnako platí aj pre nárok vymedzený žalobou, ktorý vychádza zo zhodných skutkových okolností (tvrdené neoprávnené vedenie exekučného konania EX 432/2006).“ Krajský súd zároveň konštatoval, že právne posúdenie nároku uplatneného žalobou je vždy vecou právnej úvahy príslušného súdu, ktorá vychádza z vymedzenia skutkových okolností uvedených v žalobe. V danom prípade niet pochybností, že ide o totožné skutkové okolnosti, na ktorých podklade sa žalobca v konaní domáha určenia nezákonnosti postupu exekútora i plnenia náhrady majetkovej i nemajetkovej ujmy. Žalobcom tvrdený nárok založený na jeho presvedčení, že exekútor nemal oprávnenie na vykonávanie rozhodnutia arcibiskupského úradu, je zhodný s tým, ktorý bol uplatnený v pôvodnom spore sp. zn. 28 C 7/2010 vedenom na okresnom súde, v rovnakom rozsahu a z rovnakých dôvodov sú uplatnené aj nároky na náhradu škody i nemajetkovej ujmy.

II. Argumentácia sťažovateľa

6. Sťažovateľ v ústavnej sťažnosti uviedol, že predmetom konania na súde prvej inštancie, ako aj v rámci odvolacieho konania bola skutočnosť, že súdny exekútor bol nelegitímnou osobou na výkon cirkevného rozhodnutia, keďže cirkvi a náboženské spoločnosti spravujú svoje záležitosti nezávisle od štátu a samostatne zriaďujú svoje orgány vrátane exekutívnych orgánov. Podľa názoru sťažovateľa súdny exekútor konal svojvoľne, nezákonne a zneužil svoje právomoci v postavení verejného činiteľa. Takým postupom súdny exekútor porušil sťažovateľovo právo na slobodu náboženského vyznania a viery.

7. V rámci sťažnostnej argumentácie sťažovateľ opätovne vyjadril presvedčenie, že pre postup súdneho exekútora neexistuje zákonný podklad a „*Žiaden všeobecný súd nemôže doplniť svojou činnosťou chýbajúci zákonný podklad pre vedenie exekúcie na výkon cirkevného rozhodnutia.*“. Vo vzťahu k odôvodneniam napadnutých rozhodnutí sťažovateľ konštatoval ich nedostatočnosť v tom, že všeobecné súdy sa vôbec nezaoberali ním tvrdenými porušeniami základných práv.

III. Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

8. Sťažovateľ namieta porušenie práva na súdnu ochranu a spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 dohovoru), ako i základného práva na slobodu náboženského vyznania (čl. 24 ústavy) napadnutými rozhodnutiami okresného súdu a krajského súdu, ktorými bolo konanie o určenie právnej skutočnosti a náhradu majetkovej i nemajetkovej ujmy zastavené.

III.1. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením okresného súdu:

9. Ústavnú sťažnosť proti napadnutému uzneseniu okresného súdu vo vzťahu k namietanému porušeniu práv je potrebné odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci ústavného súdu podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Ako z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, keď o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy.

11. Proti uzneseniu okresného súdu sťažovateľ podal odvolanie ako riadny opravný prostriedok, a preto právomoc poskytnúť ochranu právam sťažovateľa podľa ústavy a dohovoru mal krajský súd v rámci odvolacieho konania. Tým je zároveň v uvedenom rozsahu vylúčená právomoc ústavného súdu.

III.2. K namietanému porušeniu práv napadnutým uznesením krajského súdu:

12. V rámci predbežného prerokovania tejto časti ústavnej sťažnosti ústavný súd so zreteľom na sťažovateľom uplatnenú argumentáciu konštatuje, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

O zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti možno hovoriť, ak namietaným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, ktorých porušenie sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať tú, pri ktorej predbežnom prerokovaní ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného práva alebo slobody, ktorej realita by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (porov. napr. II. ÚS 66/2011, III. ÚS 155/09, III. ÚS 198/2020).

13. Ústavný súd poukazuje na to, že sťažovateľ v ústavnej sťažnosti predovšetkým prezentuje svoj nesúhlas s vedením exekúcie, resp. postoj o tom, že exekúcia nemá zákonný podklad. Pokiaľ ide o samotné napadnuté uznesenie, jediným argumentom sťažovateľa je tvrdenie o jeho nedostatočnom odôvodnení.

14. Ústavný súd sa oboznámil s napadnutým uznesením krajského súdu a bez potreby opätovného citovania podstatných častí konštatuje, že krajský súd jasne a zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré uznesenie okresného súdu o zastavení konania potvrdil. Krajský porovnal okolnosti konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 28 C 7/2010 a na to nadväzujúceho odvolacieho konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 11 Co 186/2011 s aktuálne uvádzanými skutočnosťami a celkom logicky dospel k záveru, že ide o tie isté nároky vyvodzované z tých istých skutočností. Závery krajského súdu preto nemožno považovať za svojvoľné alebo zjavne neodôvodnené a nevyplývajú z nich ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov (Civilného sporového poriadku), ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu.

15. V napadnutom rozhodnutí krajského súdu teda ústavný súd pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti nezistil nič, čo by ho robilo ústavne neakceptovateľným, a teda vyžadujúcim korekciu zo strany ústavného súdu. Medzi napadnutým uznesením krajského súdu a obsahom označených základných práv neexistuje taká príčinná súvislosť, na základe ktorej by po prípadnom prijatí ústavnej sťažnosti na ďalšie konanie ústavný súd mohol reálne dospieť k záveru o ich porušení.

Skutočnosť, že sťažovateľ sa s právnym názorom krajského súdu nestotožňuje, nepostačuje na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého uznesenia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a s právnym názorom účastníkov konania vrátane ich dôvodov a námietok (m. m. II. ÚS 465/2017).

16. Keďže ústavný súd vzhľadom na uvedené nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označených práv, dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné z dôvodov podľa § 56 ods. 2 písm. a) a g) zákona o ústavnom súde odmietnuť.

17. Iba na okraj ústavný súd poukazuje na to, že v rámci prípravy predbežného prerokovania zistil, že sťažovateľ sa už v minulosti opakovane obrátil na ústavný súd so žiadosťou o preskúmanie rozhodnutí okresného súdu v konaní sp. zn. 28 C 7/2010 a krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 Co 186/2011. Ústavný súd uznesením č. k. I. ÚS 415/2012 z 22. augusta 2012 ústavnú sťažnosť sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu č. k. 11 Co 186/2011 zo 16. mája 2012 odmietol z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti. Uznesením č. k. IV. ÚS 473/2013 z 24. júla 2013 ústavný súd ako celok odmietol ústavnú sťažnosť proti rozsudku okresného č. k. 28 C 7/2010 z 24. marca 2011 (nedostatok právomoci a oneskorenosť, pozn.) a napokon uznesením č. k. II. ÚS 657/2014 z 9. októbra 2014 bola ústavným súdom odmietnutá ústavná sťažnosť proti uvedeným rozhodnutiam ako neprípustná práve preto, lebo vo veci už bolo ústavným súdom rozhodnuté.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 30. marca 2023

Luboš Szigeti
predseda senátu